

OLIMPIADA LA ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ
etapa republicană, 03 martie 2020, Clasa a IX-a

Timp de lucru: 180 minute

Mult succes!

SUBIECTUL I (35 de puncte)

Studiază cu atenție sursele istorice și realizează sarcinile propuse.

Sursa A: „Partea sovietică: [...] Guvernul sovietic insistă asupra soluționării problemei esențialmente litigioase, adică a problemei Basarabiei, pe calea unui referendum al populației basarabene, organizat în mod legal și în condițiile care să garanteze deplina libertate și caracterul normal a voinței sale.

Partea română: [...] Delegația sovietică prezintă propunerea de plebiscit ca conformă politicii urmate în mod sistematic de guvernul Uniunii Sovietice care l-au precedat. Delegația română nu a văzut totuși ca guvernele acestea ar fi întrebuițat referendumul ca mijloc de rezolvare a dificultăților politice. Nu prin acest mijloc guvernele sovietice și-au instaurat puterea lor, și această observație este hotărâtoare pentru această problemă”.

(Din documentele Conferinței sovieto-române de la Viena)

Sursa B: ”Art. 1. Grecia, România, Turcia și Iugoslavia își garantează mutual securitatea tuturor frontariilor lor balcanice. Art.2. Înaltele părți contractante se angajează să se sfătuiască asupra măsurilor de luat față de eventualitatea ce ar putea afecta interesele lor așa cum sunt definite prin prezentul acord”.

(Din Pactul Înțelegerii Balcanice)

Sursa C: „[...] Guvernul URSS recunoaște că, în virtutea diferitelor sale obligații de asistență, trupele sovietice nu vor putea trece niciodată Nistrul fără cererea formală a Guvernului regal al României în acest sens. La fel cum Guvernul României recunoaște că trupele române nu vor putea niciodată trece Nistrul spre URSS fără o cerere formală a Guvernului URSS”.

(Din Tratatul de asistență mutuală româno-sovietic)

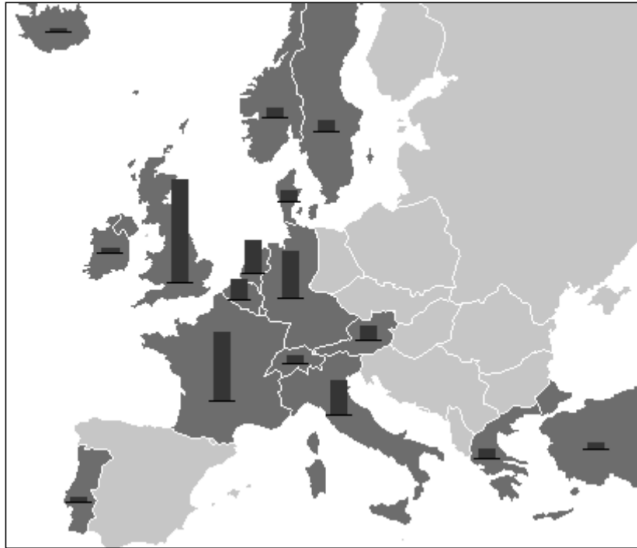
Nr.	Item	Scor		
1.	Numește și datează câte un eveniment istoric specific relațiilor internaționale din perioada interbelică, pornind de la conținutul surselor.	L	L	
	Sursa A. _____ - _____	0	0	
	Sursa B. _____ - _____	1	1	
	Sursa C. _____ - _____	2	2	
		3	3	
		4	4	
		5	5	
	Argumentează-ți opțiunea pentru Sursa C.	6	6	
	_____	7	7	
	_____	8	8	
	9	9		
2.	Completează tabelul de mai jos. Utilizează sursele A, B, C pentru definirea/ explicarea termenilor/ sintagmelor istorice în context istoric și a personalităților implicate.	L	L	
		0	0	
	Termeni/ sintagme istorice	Un eveniment istoric relevant termenului/ sintagmei	O personalitate implicată în contextul istoric vizat de noțiunea în cauză	Definiție în context istoric
				1
				2
				3
				4
	Problema Basarabiei			5
				6
			7	
			8	

	Plebiscit				9 10 11 12 13	9 10 11 12 13
	Pact				14 15 16	14 15 16
	Asistență mutuală					
3.	Determină, în sursele A și B, câte un obiectiv de politică externă a României în perioada interbelică. Argumentează cu trimitere la personalități, timp și spațiu istoric. Sursa A. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ Sursa B. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____				L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
4.	Compară căile de soluționare a problemei Basarabiei enunțate în sursele A și C. Argumentează răspunsul. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____				L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al III-lea (26 puncte)

Studiază sursele A, B și realizează sarcinile propuse.

Harta: *Planul Marshall*

LEGENDĂ:

- Stat care a beneficiat de Planul Marshall
- Stat care nu a beneficiat de Planul Marshall
- Pondere a sumei primite de un stat din valoarea totală a Planului Marshall

(După: <https://upload.wikimedia.org>)

SURSA B.

„De la Stettin, în Baltica, la Triest, în Adriatica, o cortină de fier a căzut peste continent. În spatele acestei linii se găsesc capitalele tuturor țărilor Europei de Est: Varșovia, Berlin, Praga, Viena, Budapesta, București și Sofia. Toate aceste orașe celebre, toate aceste națiuni se găsesc în sfera sovietică, și toate sunt supuse sub o formă sau alta, nu numai influenței sovietice, dar și controlului foarte strâns și în continuă creștere al Moscovei. Comuniștii, care erau foarte slabi în toate aceste state ale estului Europei, au fost investiți cu puteri ce nu corespund deloc influenței lor numerice.”

(*Discursul lui W.Churchill de la Universitatea Fulton, martie 1946*)

Nr	Item	Scor	
		L	L
1.	Identifică, cu ajutorul surselor A și B, două schimbări ce s-au produs în relațiile internaționale postbelice. 1. _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
2.	2. _____ _____	4	4
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3.	Formulează, cu ajutorul surselor A, B și a cunoștințelor obținute anterior, două cauze ale schimbărilor ce s-au produs în relațiile internaționale postbelice. <i>Cauza</i> _____ _____ <i>Cauza</i> _____ _____ _____	3	3
		4	4
		L	L
		0	0
		1	1
3.	Formulează o relație de cauză-consecință dintre schimbările identificate și cauzele formulate în sursele A și B. _____ _____ _____	2	2

4.	Descrie, în două argumente, relația de cauză-consecință formulată. Structura fiecărui argument va conține: <i>afirmația, explicația și exemple.</i> <i>Argumentul 1:</i> _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ <i>Argumentul 2:</i> _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
		8	8
		9	9
		10	10
		11	11
		12	12
		13	13
		14	14
		15	15
16	16		

SUBIECTUL al IV-lea (31 puncte)

Studiază sursele A-D.

SURSA A.

”În noua configurație politică a Europei, unele state erau mai avansate în privința economiei, gradului de cultură, drepturilor democratice, fie că era vorba de regimuri monarhice sau republicane. Altele erau mai sărace, mai slabe, unde democrația, ideile liberale, legalitatea, toleranța erau în fază incipientă sau necunoscute. De aceea, în primii ani după marele război în aceste țări au fost introduse noi instituții, s-au făcut pași spre democrație, prin sistemul parlamentar, sau adoptat legi care să asigure progresul economic, social și cultural. În altele s-a produs fenomenul opus, de negare a valorilor democratice, a spiritului tolerant, accentuându-se manifestările xenofobe, revizioniste sau revanșarde.”

(N.Z. Lupu, Gh. N.Căzan, C.Bușe, *Istoria universală contemporană. Vol.1. 1917-1945, București, 1979*)

SURSA B.

”Crahul bursei din New-York în 1929 a marcat, fără a fi înțeles ca atare de contemporani, un moment de răscruce pentru istoria interbelică. Rareori un eveniment, ce fără îndoială reprezintă doar un reper al unui fenomen mult mai complex, a modificat mai mult viața economică, socială, politică și diplomatică a Europei și a lumii.”

(Pierre Milza, Serge Berstein, *Istoria secolului XX. Vol. I. 1900-1945. Sfârșitul „lumii europene”, București, Editura All, 1998*)

SURSA C.

”Problema germană, retragerea americană, enigma sovietică, fragmentarea spațiului central și est-european, criza economică fără precedent reprezintă provocări extraordinare pentru oamenii politici europeni, mulți dintre ei formați înainte de război și care au în consecință dificultăți de adaptare la noile realități interne și internaționale.”

(P. Bărbulescu, I. Cloșcă, *Repere de cronologie internațională 1914-1945, București, 1982*)

SURSA D.

”În viziunea lui Stalin pactul îi permitea expansiunea teritorială spre vest, asigurarea frontierelor și, conform axiomelor comuniste, oportunitatea uriașă adusă de războiul între statele capitaliste de a extinde la nivel continental revoluția comunistă. Cele două sisteme totalitare semnau astfel intrarea Europei într-o perioadă tragică.”

(E. Bold, I. Ciupercă, *Europa în derivă (1918-1940). Din istoria relațiilor internaționale, Iași, 2001.*)

Nr.	Item	Scor	
	Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a argumenta, într-un text coerent în volum de 1,5 pagină, afirmația:	L	L
	EUROPA INTERBELICĂ ÎNTRE PROVOCĂRI ȘI REALIZĂRI.	0	0
	În elaborarea textului vei respecta următoarele criterii:	1	1
	✓ Formularea argumentelor relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific cu referință la spațiul național și european:	2	2
	a. cu referință la relațiile internaționale din perioada interbelică;	3	3
	b. cu referință la politica internă a statelor;	4	4
	c. cu referință la situația social-economică a statelor.	5	5
	✓ Integrarea informațiilor din sursele propuse, cel puțin trei surse.	6	6
	✓ Expunerea ideilor în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, încheiere cu referință la problematica enunțată.	7	7
	✓ Plasarea corectă în timp și spațiu a evenimentelor și personalităților istorice (cel puțin trei date crolologice și trei personalități).	8	8
	✓ Utilizarea corectă și relevantă a noțiunilor istorice (cel puțin trei noțiuni istorice).	9	9
	✓ Prezentarea a cel puțin trei cauze/ consecințe ale proceselor/ fenomenelor/ evenimentelor desfășurate în spațiul național și european.	10	10
	✓ Respectarea volumului.	11	11
		12	12
		13	13
		14	14
		15	15
		16	16
		17	17
		18	18
		19	19
		20	20
		21	21
		22	22
		23	23
		24	24
		25	25
		26	26
		27	27
		28	28
		29	29
		30	30
		31	31

